

BİLGİ NOTLARI

SAYI 6 • 2022 TEMMUZ

GELİŞMİŞ KARGO BİLGİLERİ SİSTEM MEKANİZMASI (ADVANCE CARGO INFORMATION-ACI)

Mısır Hükümeti'nin 1 Temmuz 2021 itibari ile zorunlu şekilde uygulamaya başladığı Gelişmiş Kargo Bilgileri Sistem Mekanizması (ACI) hakkında güncel gelişmeleri sizler için derledik.

GÜNEYDOĞU
ANADOLU İHRACATÇI
BİRLİKLERİ

Eğitim ve Ekonomik
Araştırmalar Şubesi

Bilgi Notları

Temmuz

Bilgi-2022-06

**GELİŞMİŞ KARGO BİLGİLERİ SİSTEM MEKANİZMASI
(ADVANCE CARGO INFORMATION-ACI)**

Mısır Hükümeti'nin Tek Pencere Sistemi uygulaması ve Mısır Maliye Bakanlığı'nın Gelişmiş Kargo Bilgileri Sistem Mekanizmasına ilişkin Kasım 2020'de yürürlüğe giren 207 sayılı Mısır Gümrük Kanunu ve 2021 yılında yayımlanan 38 sayılı kararnamesi uyarınca, **Gelişmiş Kargo Bilgileri Sistem Mekanizması** (Advance Cargo Information-ACI) 1 Nisan 2021 itibari ile az sayıda ithalatçı için pilot uygulamaya konulmuş ve sonrasında zorunlu kılınmıştır.

Üyelerimizi konu ile ilgili bilgilendirmek amacıyla Nisan 2021 ayında yayınladığımız [Nisan 2021 Ekonomi Bülteni'nde](#) Mısır Gelişmiş Kargo Bilgileri Sistemi (ACI)'ne detaylıca yer vermiştik. Bu yazımızda ise Gelişmiş Kargo Bilgileri Sistem Mekanizması (ACI) ile ilgili güncel gelişmeler Türkiye ve GAİB bölgesi açısından ihracata olan etkileri ele alınacaktır.

Mısır Gümrük İdaresi, **ACI** mekanizmasını Sınır Ötesi Ticaret için Mısır Ulusal Tek Pencere Sistemi olarak adlandırılan **NAFEZA**¹ üzerinden takip edecektir. **Tek Pencere kavramı**, ticaret ve taşımayla ilgili tarafların, tüm ithalat, ihracat ve transit ile ilgili yasal gereklilikleri yerine getirmek için tek bir veri giriş noktasıyla standartlaştırılmış bilgi ve belgeleri sunmasına izin veren bir işleyişi ifade eder. Bu kuruluşlar arasında Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (UNECE), Birleşmiş Milletler Ticaret Kolaylaştırma ve Elektronik Ticaret Merkezi (UN / CEFAC) ve Dünya Gümrük Örgütü (WCO) bulunmaktadır².

¹ <https://www.nafeza.gov.eg/en>

² https://unece.org/fileadmin/DAM/cefact/recommendations/rec33/rec33_trd352e.pdf

Dış Ticaretin Kolaylaştırılması için Ulusal Tek Pencere Sistemi “Nafeza”, Mısır'daki dış ticaret sistemine dahil olan tüm taraflar arasında prosedürlerin ve bilgi alışverişinin entegrasyonunu ve koordinasyonunu sağlamak için entegre bir bilgi platformudur. İş ve ticaret çevresinin malların gümrükte serbest bırakılmasıyla ilgili tüm yasal gereklilikleri yerine getirmek için bir lojistik hizmetleri merkezi (veya on-line “e-portal”) aracılığıyla, tüm belgeleri sunmasına ve gümrük / kontrol makamları / limanlar ile ilgili işlemleri yürütmesine imkân tanır. Platform, Mısır'ı “**Tek Lojistik Alana – One Logistical Area**” dönüştürmek için ticaretle ilgili prosedürlerin uluslararası standartlarına ve malların gümrüklenmesi için gümrük gerekliliklerine uygun olarak çalışmaktadır.

Ayrıca Mısır'da ithalatta akreditif kullanma zorunluluğu getirilmiş, Mısır Merkez Bankasının 13 Şubat 2022'de yayımladığı Karar kapsamında Mart ayının başlangıcından itibaren ithalatta vesaik mukabilinin ödeme yöntemi olarak kullanılamayacağı, akreditifin kabul edileceği belirtilmiştir³. Yine bu konunun bir devamı olarak Mısır Makamlarınca, LC (letter of credit) açılması talimatı için, tutarın %110'u kadar teminatın banka hesabında nakit olarak bulundurulması ve blokajı zorunlu tutulmuştur.

Mısır hükümeti tarafından ülke içerisinde yer alan ihracatçıları korumak adına getirilen bu düzenleme ülke içerisinde yer alan ihracatçılar tarafından sıcak karşılanmamıştır. Mısır'da yer alan ithalatçılar, kararın mevcut tedarik zinciri sorunlarını daha da kötüleştireceğini ve üretim maliyetlerini artıracığını, bunun da yerel pazarda mal fiyatlarının yükselmesine neden olacağını ve Mısır ihracatının rekabet gücünü zedeleyeceğini öne sürmektedirler.

Ayrıca getirilen bu yeni düzenlemenin acil ilaç sevkiyatlarını geciktireceği ve tıbbi malzeme maliyetini artıracığı için vatandaşların sağlığı ve güvenliğine doğrudan bir tehdit oluşturduğuna değinmektedirler. Bu yeni düzenleme yalnızca ihracat alanında faaliyet gösteren firmaları etkilemekten ziyade sevkiyat masraflarını karşılamak için kredi kullanamayan KOBİ'leri de olumsuz etkilediğini, finansman sağlama konusunda yaşadıkları zorluklar nedeniyle bazılarının

³ [Mısır Merkez Bankasının İthalat İşlemlerinde Akreditif Kullanımına İlişkin Kararı](#)

piyasadan çekilmek zorunda kalmasına neden olacağını ve yabancı şirketlere tanınan muafiyetin haksız olduğunu savunmuşlardır.

Aynı zamanda Mısır'daki ticaret ve sanayi kuruluşları ile ticaret lobileri de bu kararlara karşı çıkarken, yeni ithalat kurallarının çeşitli endüstriler için maliyetleri artıracığı, ülkenin ekonomik faaliyetini olumsuz etkileyeceğini ve tüccarlar için zorluklar yaratacağına değinmişlerdir. Mısır ihracatının rekabet gücüne zarar vereceği ve küresel arz krizinin etkisini kötüleştireceği ve yerel pazardaki mal fiyatlarını artıracak üretim maliyetlerini de artıracığını savunmuşlardır.

İthalatçıların yeni sistem hakkındaki endişeleri sistemin çok yeni ve çoğu kuralın belirsiz olmasından kaynaklanmaktadır. Mısır hükümeti sistem ile ilgili yeni kararları ve muafık durumlarını ela almış ve bu durum neticesinde;

- Yabancı şirketler ve bağılı ortaklıklarının yeni karara uymak zorunda olmadıklarını, bankaların ayrıca, karar verilmeden önce sevk edilmiş olan mallar için fatura kabul etmelerine izin verilecektir.
- Aynı zamanda ilaçlar, aşılar ve bunları yerel olarak üretmek için gereken aktif bileşenleri, çay, et ve kümes hayvanları ürünleri, balık, buğday, yağ, süt tozu, bebek maması, bakla, mercimek, tereyağı ve mısır dahil olmak üzere stratejik ve temel ürünlerin ithalatı yeni gereksinimlere tabi değildir.
- Değeri 5.000 ABD dolarına (veya herhangi bir diğer yabancı para birimindeki karşılığına) kadar olan malların ithalatı, akreditif açma zorunluluğundan muaf tutulacaktır.
- Ekspres posta yoluyla teslim edilen gönderiler, akreditif açma zorunluluğundan muaftır.

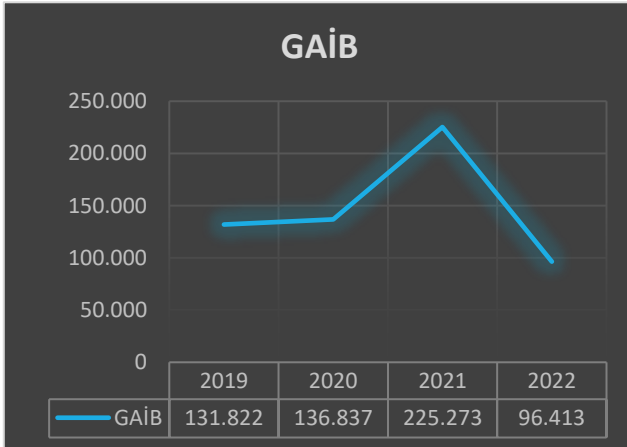
Yeni getirilen uygulamanın temelde neden olacağı ekonomik sorunlardan ziyade bu sistemin bazı konularda yetersiz olduğu ve çeşitli riskler barındırdığı konusunda görüşler de bulunmaktadır. Sisteme getirilen ilk eleştiri, sistemin alıcı firmaya, son anda malı almaktan vazgeçme fırsatını vermesidir ki bu durum peşin tahsilat ve uygun tutarda ön ödeme alınmadığı durumda karşımıza çıkmaktadır. Ödeme akreditifle yapılacaksa, "geri dönülemez" olarak açılmış bir akreditifte, alıcı firma isterse ACID numarası oluşturmayarak malın yüklenmesini önleyebilmekte ve böyle bir durumda her ne kadar akreditif "geri dönülemez" olsa da artık uygulanamaz olmakta ve tahsil kabiliyetini kaybetmektedir ve bu durumda oluşan çelişkinin Uluslararası Ticaret Odası'nın çözmesi beklenmektedir. Bir diğer çelişki yaratan durum ise

İhracatçının gerekli belge ve bilgileri alıcı firmaya **Blockchain-CargoX** üzerinden gönderme zorunluluğu bulunmaktadır ancak bu sisteme üyelik ücretsiz olmasına rağmen sistem üzerinden bilgi ve belge göndermenin ücretli olmasıdır.

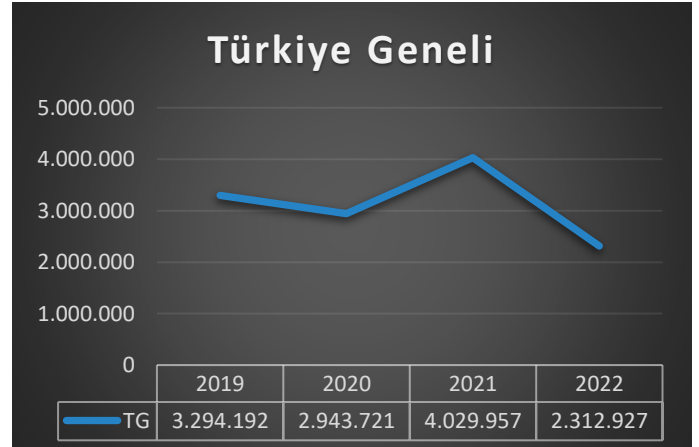
Sistem ile ilgili çeşitli eleştiriler olsa da CargoX platformu ticareti kolaylaştırmak adına tüm süreçlerin tek pencere haline getirilmesi konusunda uzun vadede çok faydalı olacağı görüşleri de hakimdir. Örneğin CargoX Baş İş Geliştirme Sorumlusu Vjerran Ortynski; *“Advance Cargo Information işlevi, ülkeler veya kıtalar arasında mal taşımada, doğal olarak uygun olduğu yerde gerçek zamanlı şeffaflık ve denetlenebilirlik sağlarken, genel blok zinciri teknolojimizin değişmezliği ve kurcalamaya karşı korumalı konsepti üzerine kuruludur”* ifadesiyle sisteme olan güvenini ifade etmiştir. Benzer şekilde CargoX CEO’su Stefan Kukman: *“Mısır’dan geçen küresel ticaret yollarında güvenliği artırmak için kilit tarafsız blok zinciri teknolojisini sağlamak üzere stratejik bir ortak olarak seçilmekten gurur duyuyoruz.”* açıklamasıyla sistemin getireceği güvenlik unsuruna değinmiştir.

Bütün bu durumlar ışığında, ihracatçıların yükünün artması ve sistemin nispeten yeni olması neticesiyle karışıklıklar yaşanmaktadır. Bu durumun ortaya çıkardığı somut netice aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo: GAİB’in Mısır’a İhracatı (x1.000 USD)

Tablo: Türkiye’nin Mısır’a İhracat (x1.000 USD)

Solda yer alan tablo GAİB bölgesinin (Gaziantep, Adıyaman, Mardin, Kahramanmaraş, Cizre, Kilis, Malatya, Diyarbakır, Şanlıurfa) 2019-2022 yılları arasında Mısır’a olan ihracatı yer

almaktadır. Sağda ise Türkiye geneli 2019-2022 yılları arası Mısır'a olan ihracat yer almaktadır. 2019-2020 yılları arasında GAİB bölgesinde artış görülse de Türkiye geneli bir düşüş yaşanmıştır.

2020-2021 yılları arasında hem GAİB bölgesinde hem de Türkiye geneli Mısır ile olan ihracatta bir artış yaşanmış ancak özellikle 2021-2022 yılları arasında büyük bir düşüş yaşanmıştır. İhracatta yaşanan büyük düşüşün birden fazla nedeni olabilir ve bu durumu tek bir sonuca bağlamak yanlış olacaktır. Mısır Hükümeti'nin NAFEZA sistemini ile akreditif zorunluluğu, Türk ihracatçıların sisteme kayıt ve süreç anlamında zorlanmaları, ihracatçıları alternatif pazar arayışlarına itmiştir.

Sonuç olarak, Gelişmiş Kargo Bilgileri Sistem Mekanizması (Advance Cargo Information-ACI) çok yeni bir sistem olmakla birlikte olumlu ve olumsuz yanları bulunmaktadır. Sisteme yeni firmaların kaydolmaları ve ihracatın bir süre sonra tamamen yeni sistem üzerinden sürdürülmesi ile güncellemeler ve kullanım kolaylıkları da getirilecektir. Konu ile ilgili gelişmeler yakından takip edilmekte olup siz değerli üyelerimizi bilgilendirmek adına güncel bilgiler aktarılmaya devam edilecektir.

Gelişmiş Kargo Bilgileri Sistemi, bütün bu riskler ve dezavantajların yanında, elektronik ortamda gerçekleşen veri alışverişi sayesinde, dünyanın herhangi bir yerindeki taraflar arasında gerçek zamanlı bilgilere erişilmesini kolaylaştırması gibi avantajlara da sahip olacaktır. Bu durum ithalata ve ihracata ilişkin belgelerinin zamanında işleme konmasını ve malın ihracatçıdan ithalatçıya ulaşma aşamalarının detaylı olarak takip edilebilmesini sağlar. Bu sistemin avantajlarından bir diğeri de mal varış yerine ulaşmadan önce kargo bilgilerine erişilebiliyor olmasıdır. İthalatçı, nakliyecisi, gümrükçüsü gibi bütün taraflar gerekli belgeleri sisteme elektronik ortamda yükleyeceklerinden, yetkili taraflar bahse konu sistem aracılığıyla ilgili bilgilere çevrimiçi ortamda erişebileceklerdir. Buna ek olarak gümrük acentelerinin masrafları azalacak, riskler ya da yolsuzluk gibi tarafları zarara uğratabilecek olayların da önüne geçilmesi sağlanacaktır.

Günümüz küresel ticaretindeki gelişmeler dikkate alındığında, dış ticaretin neredeyse her aşamasının, çevrimiçi sistemlerin daha yaygın olarak kullanılmasına doğru evrileceğini görülmektedir.